

GÁIVUONA SUOHKANA PRINSIHPAT JA VÁLDONJUOLGGADUSAT EALÁHUSFOANDDA GEAVAHEAPMÁI

Mearriduvvon suohkanstivrras 28.02.2022 áššis 15/22.

Álggahus

Gáivuona suohkan galgá leat eallinfámolaš ja ealli báikkálaš servodat buot ássiid váste. Danne galgetge láchčojuvvot vejolašvuodát mánggabealálaš ja gánnihahtti ealáhuseallimii.

Suohkan sihtá suohkanlaš ealáhus-/fápmofoandda ja ovdánahttinfoandda bokte veahkehit gárgedit Gáivuona ealáhuseallima positiivvalaččat ja mearrediđolaččat. Foanddat galget leat mielde arvosmahttimin nu ahte buot lágáš ealáhusat Gáivuonas jotket lassánit ja ovdánit. Dán vuolde lohkkojit maid ealáhusat, mat earenoamážit deattastit ja bajásdollet báikkálaš kultuvrra ja árbevieruid. Suohkan sihtá maid ahte foanddat galget mielváikkuhit birrasa ja dálkkádaga positiiva ovdáneapmái, ja fitnodagaid suvdilis doaimmaheapmái.

Doarjjavuogit álggaheami ja ovdánahttima várás

- Álggahanstipeanda:** Sáhtta addojuvvot kr. 10.000,- stipeandan ođđaálggaheapmái ja eaiggátmolsumii. Stipeanda addojuvvo registrerejuvvon firpmá ja gávpefitnodatjurdaga oanehis válddahusa vuodul ja gávpefitnodat-/jođihanplána válddahusa vuodul. Doaibmaolggosgolut álggaheami ja gávpefitnodat-/jođihanplána aktavuodas galget dokumenterejuvvot, ja diibmolistu mii vuoseha man olu ieš lea bargan, galgá girjejuvvot. Iežas bargu galgá girjejuvvot olggosgollun man diibmomáksomearri lea kr. 400,-. Standárda diibmolisttu gávnnat [dáppe](#). Golut nugo biergasiid/luvvodagaid oastimat eai leat dohkkehuvvon olggosgolut dán vuolde.
- Fitnodatovdánahttin doarjja:** Sáhtta addojuvvot kr. 50.000,- rádjai persovnnaide, ovttalbmofitnodagaide dahje fitnodagaide. Ruđat galget adnojuvvot mearrediđolaččat ovdamearkka dihte ideaovdánahttimii, ovdaprošektii, márkanguorahallamiidda ja márkanfievrrereapmái. Olggosgolut galget dokumenterejuvvot. Doarjja galgá adnojuvvot bálvalusaid oastimii, ovdamearkka dihte konsuleantabálvalusaid doaibmaolggosgoluide.
- Gealboloktendoarjja:** Doarjja gealboloktemii kr. 30.000,- galgá addojuvvot persovnnaide, ovttalbmofitnodagaide dahje fitnodagaide. Doarjja addojuvvo áššáiguoskevaš gealboloktema aktavuodas go ealáhusdoaibma galgá álggahuvvot dahje go dáláš ealáhusdoaibma galgá ovdánahttojuvvot. Galgá leahkit vuodustus ja vuđolaš plána dasa gokte gealbolokten galgá geavahuvvot doaimmas. Olggosgolut galget dokumenterejuvvot.
- Eanandoalu beldendoarjja:** Doarjja addojuvvo eanangeavahanopmodagaid beldemii, ja doarjja addojuvvo doarjjamáksomeriin mii lea kr. 2.000,- dekáras. Doarjja ii addojuvvo beldemii mii lea vuollái 3 dekára. Doarjja máksujuvvo maŋnelgo areála lea bargujuvvon ja dohkkehuvvon. Eanandoalu ođđaálggaheadjit sáhttet ohcat uhcimustá 1 dekára beldemii.
- Vuodđoaláhusaid nuoraid/sohkabuolvamolsuma stipeanda:** Stipeanda kr. 60.000,- addojuvvo vuodđoaláhusaid sohkabuolvamolsuma aktavuodas dahje nuorra álggaheddjiide. Stipeanda galgá addojuvvot álggaheapmái ja fierpmádat- ja gealbohuksemii. Olggosmáksimat kr. 20.000 jagis juhkkujuvvojit golmma jagi badjel. Olggosmáksimat dahkkojuvvojit maŋnelgo ealáhusreketdoalločielggadeapmi ja doaibmaolggosgoluid dokumentašuvdna lea sáddejuvvon sisa.

6. **Doarjja mielkeeri oastimii:** Stáhtalaš ja priváhta gusa ja gáiccamielkki mielkeeri oastima ovddas juolluduvvo doarjja. Doarjja juolluduvvo gitta 4 ruvnnu rádjái juohke lihttari. Man olu ruđat leat olámuttus mearridit máksomeari.

Vuosttašgearddeálggaheaddjit vuoruhuvvojit iežáid ovddabeallai. Dán joavkkus vuoruhuvvojit nuorat, nissonat ja doaimmat mat arvosmahttet barggahusa ja ovttasbarggu lassáneapmái.

Man olu doarjja sáhtá eanemusat addojuvvot

Ealáhusat	Eanemus doarjja ja loatna buohkanassii		Eanemustá go dušše loatna juolluduvvo	
	Oassi	Eanem. submi	Oassi	Eanem. submi
Guolástus	20%	150.000,-	40%	200.000
Eanan- ja vuovdedoallu	20%	150.000,-	40%	200.000
Lotnolasealáhusat	20%	150.000,-	40%	200.000
Beldendoarjja, juohke dekáras	2.000,-	150.000,-	-	-
Mátkeallin	20%	150.000,-	40%	200.000
Iežá ealáhus	20%	150.000,-	40%	200.000

Buot ealáhusat

Álggahanstipeanda	-	10.000,-
Fitnodatovdánahttinjoarjja	75%	50.000,-
Gealboloktendoarjja	75%	30.000,-

*Vásedin dahje earenoamáš dáhpáhusain sáhtá submerájis spiehkastuvvot.

Ovdagoddi/suohkanstivra mearrida mearkašahtti supmiid mat spiehkastit dain prinsihpain ja váldonjuolggadusain mat leat mearriduvvon ealáhusfoandda geavaheapmái.

Masa sáhtá doarjja addojuvvot

1. Doarjja addojuvvo duššefal doaimmaide ja eaŋkilpersovnnaide geain lea organisašuvdnanummir registrerejuvvon Gáivuona suohkanis.
2. Doarjja sáhtá addojuvvot suohkanlaš dahje suohkaniidgaskasaš ealáhusaide oaiivilduvvon ovdánahttinprošeavttaide. Biddjojuvvo eaktun ahte prošeavttat galget arvosmahttit Gáivuona ealáhuseallima lassáneapmái ja ovdáneapmái.
3. Loatna dahje doarjja sáhtá addojuvvot priváhta ja almmolaš searvedoaimmaide. Dakkár searvedoaimmain/ovttasbargguin gáibiduvvo ovttasbargosoahpamuš, rehketdoallu ja uhcimustá golbma lahtu/fitnodaga.
4. Ohcamušat mat bohtet dáláš doaimmain, árvoštallojuvvojit juos ođđa bargosajit sáhttet vuosehuvvot jáhkehahttin. Dáláš doaimmaid nuppástuhttimiid, eaiggátmolsumiide ja ovdánahttimiid aktavuodas galgá beaktu oainnusmahttojuvvo dohkálaš gánnihahttivuođa hámi bokte. Dokumentašuvdna ovdamearkka dihte jođihan-/gávpefitnodatplána ja/dahje márkánárvoštallama bokte galget buktojuvvo ovdan.
5. Jahkásaš doarjja ealáhusfoanddas addojuvvo suohkana giliserviide doaimmajodihapmái. Doarjja lea kruvnnu 10.000,- jagis. Doarjja máksojuvvo giliserviide go dat bivdet dan. Bivdda galgá sisdoallat guoskevaš jagi bušehta. Doarjja addojuvvo duššefal giliserviide main lea registrerejuvvon organisašuvdnanummir.

Masa ii sáhte doarjja addojuvvot

1. Doarjja ii addojuvvo doaimbabierrasiid lonuheapmái, dannege dábálaččat galget árvovuolideami bokte várrejuvvot ruđat dán ulbmili. Fitnodagaid nuppástuhttima dahje ovdánahttima mielde sáhtta eavttuid ektui dás bajábealde rahppojuvvot doarjjavejolašvuohta.
2. Doarjja ii addojuvvo dábálaččat maŋŋelgo dat leat čađahuvvon dahje investeren lea dahkkojuvvon, juos dat ii leat ovddalgihtii čielggadahttojuvvon ja dohkkehuvvon suohkaniin.
3. Doarjja ii addojuvvo vealggi saneremii, dábálaš doaimbmaolggosgoluide, oasusoastimii ja priváhtadoaimma jođiheapmái. Doaimmat dahje persovnnat geain leat vearrovealggit, eai leat vuolggasajis doarjjavuogaduvvon.

Ohcamuš

1. Buot ohcamušat galget sáddejuvvot sisa ohcanportála regionforvaltning.no bokte. Portála sisdoallá bagadallama. Ohcamušat mat bohtet portála olggobealde, eai gieđahallojuvvo. Ohcamušain galgá bures válddahit doaimma ja doaimbabiija mii galgá dorjojuvvot. Ohccit galget válddahit ja vuosehit gokte fitnodat sáhtta oanehis- ja guhkesáiggi vuollái leahkit gánnihahtti. Juos gávpedoaimbaplána ii leat ráhkaduvvon, de galgá investeren dahje prošeakta bures válddahuvvot aktan dárbbalaš bušeahttaiguin ja ovdánanplánaiguin.
2. Ohcamušat mat árvoštallojuvvojit váilevažžan, eai gieđahallojuvvo, muhto máhcahuvvojit aktan čilgemiin makkár dieđut ohcamušain váilot. Ohccit fertejit rehkenastit liige gieđahallanáiggi juos dáinna lágiin dáhpáhuva.
3. Doarjjaohcamušat mat attášedje olggosmáksojumiid vuollái kr. 5.000,-, eai gieđahallojuvvo.
4. Buot ohcamušaid mielde galgá biddjojuvvot vearroatteasta mii lea ođđaset go 6 mánu ja maŋimuš jagi vearrolivnnet ja ealáhusrehketdoalločielggadeapmi, earret ođđaálggaheddjiid ohcamušaid mielde. Vejolaččat sáhtta dáid mildosiid sáddet maŋálgihitii poastta bokte. Daid galgá merket «mildosat ohcamuššii [prošeaktanamma]».

Loana ja doarjaga juolludeapmi

1. Ovdalgo 1 mánotbadji lea vássán maŋŋelgo doarjja lea juolluduvvon, galgá ohcci dokumenteret dievasruhtadeami ja čálalaččat dohkkehit juolludeami eavttuid. Ohcci lea geatnegahttojuvvon oahpásmuvvat juolludeami eavttuide ja doahttalit juolludeami eavttuid. Juolludeapmi sáhtta nohkat juos áigemeari ii doahttaluvvo.
2. Doarjagat vuoliduvvojit proseanttaid mielde duohta dokumenterejuvvon olggosgoluid ja bušeterejuvvon olggosgoluid ektui. Dát gusto maiddái dáhpáhusain main dušše oasit proševttas čađahuvvojit.
3. Miedihuvvon doarjaga árvu vuoliduvvo 20 proseanttain jagis, ja vejolaš ođđa doarjja seamma fitnodahkii oaniduvvo dán mielde seamma áigodagas. Seamma prošeaktii ii sáhte ohcat doarjaga.
4. Gáivuona suohkan sáhtta gáibidit doarjaga/loana máksujuvvot ruovttoluotta ollásit dahje osohahkii, juos prošeakta nuppástuhttojuvvo mearkkašahtti mađe ja juos doarjjaobjeakta masa doarjja lea addojuvvon, vuvdojuvvo dahje váldojuvvo iežá ulbmila geavaheapmái ovdalgo 5 jagi leat vássán das rájes go doarjja lea máksujuvvon olggos. Doarjjavuostávdit leat geatnegahttojuvvon ovddalgihtii ohcat suohkanis lobi nuppástuhttit proševtta, vuovdit dán dahje nuppástuhttit proševtta geavaheami dán áigodagas.
5. Doarjaga/loana juolludeapmi lea fámolaš 1 jagi das rájes go mearráduš lea dahkkojuvvon. Doarjjavuostávdit leat geatnegahttojuvvon dieđihit juos doarjja/loana ii geavahuvvo, vai dat sáhtta luvvejuvvot juolludeapmái iežá ulbmiliidda. Seamma láhkašuvvot ohcat guhkidit juolludeami fámolašvuođa juos dasa leažžá dárbu.

Gáivuona suohkan
Kåfjord kommune
Kaivuonon komuuni

Áššemeannudeapmi

1. Ohcamušat oažžut ekonomalaš doarjaga ealáhusfoanddas eai váldojuvvo politihkalaš gieđahallamii ovdalgo eavttut mat leat válddahuvvon dain váldonjuolggadusain, leat devdojuvvon. Ohcamušat maid suohkandirektevra mearrida, áššemeannuduvvojit dađistaga. Ohcamušat maid ealáhusstivra mearrida, meannuduvvojit biddjojuvvon čoahkkinplána mielde. Addojuvvon ealáhusfoandarámma juhkkovuvvo miehtá jagi. Go jagi bušeahhtarámma lea juhkkovuvvon, de ii sáhte nuvván rehkenastit ahte ovddalgihtii máksojuvvo čuovvovaš jagi rámmas.
2. Suohkandirektevrui addojuvvo fápmudus mearridit/dahkat mearrádusaid áššiin main ohcansubmi lea kr. 50.000,- rádjai. Guoddalaninstánsa lea ealáhusstivra. Ealáhusstivra mearrida/dahká mearrádusaid áššiin main ohcansubmi lea badjel kr. 50.000,-. Dás lea suohkanstivra guoddalaninstánsa.
3. Juohke áššemeannudeaddji gii árvala ohcamušaid/áššiid lávdegotti gieđahallamii mat gusket ealáhus- dahje ovdánahttinfoandda sturrodatornegii, galgá fuolahit ahte ealáhusossodahkii/ealáhusvásttolažžii dieđihuvvo das rájes go ohcamuš/ášši lea bohtán sisa ja dassáži go dat lea gárvvisin gieđahallojuvvon.
4. Ealáhusstivra lea suohkandirektevrra dahkan mearrádusaid váidalaninstánsa. Suohkanstivra lea ealáhusstivrra dahkan mearrádusaid váidalaninstánsa.

Aktasaš prinsihpat

1. Ealáhusfoanda ja jahkásaš juolludeapmi geahččaluvvo bisuhuvvot uhcimustá dálá sturrodagas.
2. Doarjja ealáhusfoanddas sáhtá duššefal addojuvvot juos leat vel ruđat báhcán guoskevaš jagi doarjja- ja loatnarámmas. Sierra dáhpáhusain árvoštallá ealáhusstivra/suohkanstivra dán.
3. Ealáhusfoanda galgá ovddemusat leat gieraruhtadanorgána. Dát mearkaša ahte ohcci galgá maiddá iežá ruhtadaninstitušuvnnain ohcat aktanis ealáhusfoanddas ozadettiin go dan lea áššáiguoskevaš dahkat. Dát galgá bohtit ovdan ruhtadanplánas mii lea. Sámediggi, bájkkut ja Innovasjon Norge, fylkkasuohkan sáhttet namahuvvot ruhtadangálduid ovdamearkan. Dárbbášlaš iežaskapitála ferte vuosehit ohcamušas. Doarjja ealáhusfoanddas ii máksojuvvo ovdalgo dievasruhtadeami dokumentašuvdna lea ovdanbuktojuvvon. Dát gusto maiddá oasseolggosmáksimiidda.
4. Buot riskkat priváta ealáhusdoaimmas, dán vuolde ekonomalaš riska, lea eaiggáda/doaimma ovddasvástádus ovtta dásis vejolašvuodaiguin maid ealáhusdoaimmá addá.
5. Vejolaš doarjja ealáhusfoanddas addojuvvo EEO njuolggadusaid mielde mearkaškeahtes doarjaga hárrái. Lea ohcci ovddasvástádus fuolahit ahte vuostá váldojuvvon doarjja ii rihko dáid njuolggadusaid.
6. Doarjja addojuvvo reanttokeahtes loatnan dahje doarjjan. Loatna fysalaš investeremiidda sihkarastovuvvo pánttain doaimma/ohcci opmodagas(-in), doalloluvvodagain juos dát lea vejolaš, ja/dahje seammasullasaš sihkarvuodain. Uhcimus loatnasubmi lea kr. 50.000,-. Loatna mas lea oassemávssekeahtesvuolta gitta 2 jagi rádjai, sáhtá mieđihuvvot ođđaálggaheapmái dahje viidáseappotovdánahttimii.
7. Váldonjuolggadusat árvoštallojuvvojit uhcimustá juohke njealját jagi suohkanválggaid aktavuodas dahje juos rámmaeavttuid rievdadeapmi dahká dán dárbbášlašžan.
8. Doarjjaohcci lea geatnegahttojuvvon raporteret ealáhusfoanddas ožžon doarjaga beavttu hárrái, juos Gáivuona suohkan jearaha dieđuid maŋjelaš dilálašvuodas.